

Mortensen, Jens Sørensen (Sejlfjord), Andraesen (Forsinge), Jørgen Jørgensen, Løje, Raunkjær, Ole Frederik Olsen, Siegfredsen, Fibiger, Ulrich og Viggo Hansen.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 157 af 12. Juli 1907 om Forlængelse af Nationalbankens Oktroj.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5027; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 5251).

Sagen sattes til Forhandling.

Hans Nielsen: Der kunde unægtelig være god Grund til at komme ind paa en nærmere Omtale af Nationalbankens Forhold, naar man nu beskæftiger sig med Ændringer i Nationalbankens Oktroj. Jeg skal imidlertid afholde mig derfra, da der sikkert snart vil foreligge et mere velegnet Grundlag, end dette lille Lovforslag, vi her har til Behandling, afgiver. Dette Lovforslag skal give Mulighed for, at der ved kongelig Resolution kan gives Lempelser i Vilkaarene for den Gulddækning, som Banken er lovligt forpligtet til at præstere for Seddelmængden. Saadanne Lempelser er indrømmet Banken indtil Udgangen af Juli Maaned i Aar, og for saa vidt Lovforslaget vedtages, kan disse Lempelser fornyes, hvilket jeg altsaa vil anbefale det høje Ting. Efter Oktrojen skal Nationalbanken svare en Afgift af 5 pCt. af den cirkulerende Seddelmasse, som overskrider det ved Dækningsreglerne fastsatte Maksimum. Denne Afgift foreslaar Ministeren i det foreliggende Lovforslag nedsat til den Procent, som er Nationalbankens Diskonto, og der kan neppe indvendes noget begrundet mod et saadant Forslag, da Banken ved den nuværende Afgift lider Tab ved at sætte Sedler i Cirkulation, der krænker Reglerne for Gulddækningen. Rent bortset fra, at dette neppe kan have været Meningen med den omtalte Bestemmelse, ses det let, at en saadan Bestemmelse vil friste Bankens Ledelse til at holde igen paa Seddelmassen, selv om saadant skulde genere Erhvervslivet. Endelig foreslaas det at fritage Banken for Afgift af den overskydende Seddelmasse, som efter 1. Januar 1933 maatte findes som Følge af, at Banken formindsker sin Guldbeholdning ved Optagelse af Valutakreditter eller Fremskaffelse af nødvendig Valuta i Udlandet.

Jeg betragter disse Ændringer, som Ministeren har foreslaaet, som Forslag, der tager Sigte paa at lette Erhvervslivet, det være sig baade Industri, Handel og Landbrug. Jeg skal med disse faa Ord anbefale Lovforslaget til meget hurtig Gennemførelse her i Rigsdagen.

Himmelstrup: Dette lille Lovforslag indeholder jo paa tre Punkter Forslag til Ændringer i de nu bestaaende Oktrojregler. Først derigennem, at der foreslaas indsat de to Ord „ad Gangen“, som gør det muligt under de ganske særlige Forhold, som kunde tænkes at komme til at foreligge, ved kongelig Resolution at lempe den Adgang til at overskride Maksimalgrænsen for Seddelmængden, som Dækningsreglerne i øvrigt sætter.

Den anden Ændring, der tilsigtes, gaar ud paa, at den Afgift, som det er foreskrevet, at Banken i saa Tilfælde skal betale til Staten, og som jo efter de gældende Oktrojregler er 5 pCt., skal fastsættes efter en Rentefod, som svarer til Bankens Diskontosats paa det paagældende Tidspunkt.

Endelig foreslaas der tilføjet som et nyt Stykke en Bestemmelse om, at denne Afgiftsforpligtelse ikke skal komme til Eksistens for det Tilfælde, at Banken bliver nødt til at nedbringe sin Guldbeholdning, naar den skal til at afvikle de Valutakreditter, som de nuværende vanskelige Forhold har gjort det nødvendigt for den at optage.

Jeg vil sige, at vi fra vor Side ganske kan slutte os til Lovforslaget. Vi tror med den højtærede Minister og med den ærede socialdemokratiske Ordfører, at det vil være nødvendigt ogsaa til Efteraaret yderligere at give Dispensation til Overskridelse af det Maksimum for Seddelmængden, som de nuværende Dækningsregler foreskriver.

Den anden Ændring, som altsaa gaar ud paa at ændre den Størrelse af Afgiften, som er foreskrevet, hænger jo ganske, som den ærede socialdemokratiske Ordfører rigtigt har sagt, sammen med, at man skal bestræbe sig for ikke at gøre Banken direkte interesseret i enten en inflatorisk eller en deflatorisk Seddelpolitik. Det har Ministeren ogsaa begrundet den med, idet han siger, at 5 pCt.s Afgiften, som den nu er, kan komme til at virke ubilligt derved, at den foreskrevne Afgift i Øjeblikket ligger væsentlig højere end den gældende Diskonto, saaledes at Banken altsaa kommer til at tilsvare Statskassen en Afgift, som er større